

Vhodní a nevhodní sousedé,

1

neboli **VHODNÉ A NEVHODNÉ KOMBINACE PĚSTOVÁNÍ UŽITKOVÝCH ROSTLIN**

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- Porozumět vztahům mezi rostlinami v daném ekosystému.
- Poznat příklady vztahů kladných i záporných.
- Získat potřebné znalosti pro pěstování zeleniny a bylinek na zahradě v souladu s jejich požadavky.
- Umět pozorovat vztahy rostlin vyskytující se volně v přírodě.
- Podpořit pracovní návyky a dovednosti s manipulací se zahradním nářadím.

MOTIVACE:

Vztahy mezi rostlinami jsou stejně složité jako vztahy mezi lidmi. Specifikem rostlin je, že jsou vázány po celý život, od svého vzniku, na jedno místo. Jsou tedy v pozici, kdy musí doslova bojovat o živiny, vláhu, sluneční svit a prostor s rostlinami, které mají stejné nároky. Tyto vztahy jsou velmi mnohotvárné, protože se může jednat o rostliny téhož druhu nebo rostliny jiných druhů. Mohou být buď kladné (mutualistické), tedy prospěšné pro oba jedince, nebo záporné (antagonistické), kdy jeden vždy strádá.

Při pěstování zeleniny a bylinek nám jde o využívání zdravých sousedských vztahů, aby nejen jednotlivci, ale i celé populace mohly být v přízni především těch vztahů prospěšných. Tohoto poznatku se využívá při realizaci přírodní zahrady a zakládání smíšených záhonů.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci 2. st ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

1 hodina příprava + 1 hodina vycházka + 1 hodina sázení
Pozorování a péče v průběhu vegetačního období.

MÍSTO:

pracovna, venkovní učebna, školní zahrada

POMŮCKY:

- nakopírované pracovní listy
- semena nebo sazenice
- nářadí potřebné k přípravě záhonu
- obrazový materiál smíšených záhonů

METODY A FORMY PRÁCE:

Motivační rozhovor, vycházka spojená s pozorováním, práce s literaturou, pracovní činnosti spojené s přípravou záhonku a sázením, práce ve skupině spolupráce, vyhodnocení, reflexe.

POSTUP:

- V ideálním případě by byla vhodná motivující vycházka s poukázáním na přírodní uskupení sousedského soužití různých rostlin. Je třeba zdůraznit, že v přírodě se monokultura rostlin nevyskytuje.
- Po úvodním rozhovoru a probrání vzájemné snášenlivosti a nesnášenlivosti vybraných druhů rostlin dle vzorové tabulky si žáci vyzkouší doplnit prázdnou tabulku, kde jsou uvedeny příklady vhodného a nevhodného sousedství rostlin.
- Po vzájemné nebo společném vyhodnocení (dle vzoru nebo s využitím literatury) získají žáci požadované teoretické znalosti, které mohou následně uplatnit v praxi na zahradě.
- Praktická činnost bude spočívat v přípravě a osázení záhonku s dodržением pravidel zdravých sousedských vztahů, které jsou záhonu se smíšenou kulturou a u druhého záhonu osázení monokulturou, kde tyto vztahy nejsou. Další postup spočívá v péči o záhon během vegetačního rozvoje a následném sklizení.

3+
hodII. st.
ZŠ

- V rámci porovnání pravdivosti vhodného a nevhodného osázení lze na závěr provést vyhodnocení.
- Další aktivitou může být návrh záhonku, kde nakreslí a pojmenují zeleninu, jak by mohla být vysazena do řádků, tak aby byly dodrženy zásady vhodnosti sousedů.

HODNOCENÍ, REFLEXE:

- Porozuměli jste uvedeným vztahům mezi rostlinami v daném ekosystému?
- Jak se vám práce dařila?
- Co vás nejvíce zaujalo?
- Co nového jste se dozvěděli a naučili?
- Uveďte příklad rostlin, které se navzájem snáší a které ne.

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

ŽÁK:

- osvojí si základní dovednosti související s přípravou záhonu pro sázení a setí smíšené kultury,
- porozumí významu využití vztahů mezi rostlinami při jejich pěstování,
- spolupracuje ve skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- volí při práci vhodné doporučené postupy a dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s nářadím.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

EVVO: Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;

Používání jedlých plevelů a květů rostlin

2

Sbírání a využívání jedlých květů vám umožní žít v rytmu s přírodou a užívat si jej.

Jana Vlková

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- Naučit žáky poznávat a používat vybrané druhy jedlých plevelů a květů.
- Připomenout zásady správného sběru.
- Vnímát typické vlastnosti těchto rostlin a umět jich správně využít.
- Porozumět významu jejich využití.

MOTIVACE:

Léčivé rostliny jsou v dnešní době vnímány jako významný prostředek k posílení zdraví. V menší míře je už v povědomí veřejnosti i možnost využívat ke stejnému účelu i další rostliny, často označované jako plevele, nebo rostliny okrasné.

V obou případech je důležitá velmi dobrá znalost a dodržování pravidel sběru.

Další užitečné informace k této tématice jsou uvedeny v materiálu:

„Školní užitková zahrada“, Kap. 2.6 Používání a význam planých rostlin a jedlých květů.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci 2. st. ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

dle potřeby

MÍSTO:

zahrada, louka, les, pole

POMŮCKY:

- ukázky rostlin, botanický klíč, atlas rostlin
- fotoaparát
- šátky, sáčky, krabičky na potraviny
- nůžky, nožik
- skleničky od dětské výživy

METODY A FORMY PRÁCE:

Motivační rozhovor, výklad, vycházka spojená s poznáváním, prezentace, příprava pomazánky, reflexe.

POSTUP:

Příprava na sběr rostlin

- Největším prohřeškem při sběru křehkých rostlin a jejich květů jsou často prostředky, do kterých se ukládají, jako například mikroténové sáčky nebo igelitové tašky, kde se rostliny mohou zapařit nebo jinak znehodnotit. Na uložení nasbíraných rostlin jsou vhodné košíky, papírové nebo plátěné sáčky, na zvláště jemné rostliny, potravinové krabičky. Ke sběru jsou dále potřebné zahradní nůžky nebo nožik, aby se rostlina nevytrhovala i s kořenovým systémem.
- Nejlepší volba při sběru jedlých bylin a květů je jít do přírody spolu s průvodcem, tedy odborníkem, který může okamžitě odpovídat na otázky a vysvětlit je, ukazovat správné druhy i upozorňovat na možné záměny. Průvodce pomůže správně určit jednotlivé druhy a doporučit, které části rostliny sbírat.
- Při sběru je nutné vyhnout se místům, která by mohla být znečištěna chemikáliemi nebo biologickými odpady. Stejně tak není dobré používat květiny z květinářství, kde je velká pravděpodobnost chemické zátěže.
- Rostliny, které přinesete z přírody, velmi rychle zkonsumujte, protože skladováním ztrácí všechny vzácné látky, jako jsou například, enzymy nebo vitamíny.
- Jelikož je při sběru jedlých plevelů a květů opravdu nejdůležitější jejich znalost, uvádíme zde aktivitu vhodnou k procvičení poznávání správného druhu rostliny.



II. st.
ZŠ

Aktivita č. 1

- Vyučující připraví co nejvíce živých ukázek různých druhů rostlin, nejlépe do skleniček od dětské výživy, a k nim na kartičkách popisky. Žáci budou mít pět minut na zapamatování si jednotlivých názvů, případně zapsání do sešitů těch rostlin, jejichž názvy neznají. Poté vyučující kartičky posbírání, zamíchá a rozdává žákům tak, aby měl každý jednu kartičku s názvem rostliny. Po krátkém rozmyšlení svou kartičku správně přiřadí. Následuje kontrola a vyhodnocení správnosti. Celý postup lze opakovat několikrát, až jsou názvy umístěny správně.
- Využití nasbíraných rostlin: Většina květů se dá používat především jako přízdooby hotových potravin, které navíc obohacují jídlo o mnoho užitečných látek.

Aktivita č. 2

- Než začneme s experimentováním s planými rostlinami, musíme si zjistit, zda není někdo z žáků alergický na některou z užitých ingrediencí.
- Příprava pomazánky nebo salátu. Můžeme začít úplně jednoduchou pomazánkou z dobře umíchaného tvarohu a zakysané smetany, do které přidáme drobně nasekanou planou rostlinu (Například: česnáček, česnek medvědí, popenec břechťanovitý, kozlíček polní, smetánka lékařská, bršlice kozí noha, a další).
- Další výběr lze provést dle tabulky v didaktickém textu: Kap. 2.6 Používání a význam planých rostlin a jedlých květů. Například: Pomazánku namazanou na chlebu dozdobíme jedlým květem (například violkou vonnou, violku trojbarevnou, smetánku lékařskou, sedmikrásku, květy česnáčku lékařského, květy hluchavky nachové, lípy, květy popence břechťanovitého a další).
- Největším nepřítelem milovníků jedlého kvítí a býlí jsou milovníci motorových či elektrických sekaček.

HODNOCENÍ, REFLEXE:

- Které byliny jsou výrazně aromatické? (např. medvědí česnek)
- Co nového jste se naučili?
- Co bylo obtížné?
- Které plané rostliny poznáte bezpečně?
- Jakou rostlinu jste použili do pomazánky?

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:**ŽÁK:**

- respektuje stanovená pravidla při sběru rostlin a dodržuje pokyny pro bezpečnost,
- osvojí si názvy vybraných druhů bylin,
- využívá svých smyslů k poznání a rozlišení bylin,
- rozumí postupu sběru jedlých bylin a jejich zpracování.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

EVVO: Základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka k prostředí.

Co patří a nepatří do kompostu

3

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- Porozumět významu kompostu pro zdravé zahradničení.
- Dokázat rozlišit, které suroviny do kompostu patří a nepatří.
- Popsat stručně, jak postupovat při zakládání kompostu.
- Chápat postup přeměny organických látek na anorganické v kompostu.

MOTIVACE:

- Zdravá půda je základní podmínkou života a péče o ni spočívá mimo jiné i v doplňování odebraných živin. Tyto mohou pocházet z humusu, který vznikne kvalitním kompostováním.
- Kompostování odpadu ze zahrady i z domácnosti je nejlepší způsob, jak využít k jeho likvidaci přirozené cykly tlení a uvolňování živin. Vzniklý kompost dál využívají rostliny a navíc dochází i k následnému zlepšení kvality půdy. Nezanedbatelný význam kompostování spočívá také v tom, že se snižuje množství odpadu jako takového, a tedy i jeho negativní dopad na životní prostředí. Pokud se tyto organické látky nerozkládají přirozeným způsobem, například v kompostu, mohou produkovat do ovzduší škodlivé látky, například metan (skleníkový plyn), nebo jedovaté substance, nazývané výluhy.
- Prvním krokem při zakládání kompostu je správná volba místa. Neměl by být na přímém slunci, kde by substrát příliš vysychal, ani v místě, kde by byl přemokřený nebo vystavený splachu vodou. Vhodné je zastíněné a chráněné místo mimo pohledovou část zahrady. Dalším krokem je volba typu kompostéru. V dnešní době existuje celá řada kompostérů, pro různé množství odpadu a dle charakteru organických zbytků.
- Nejjednodušší je otevřený kompostér, který je z pohledu zásad přírodní zahrady nejlépe přijatelný, protože je přístupný i drobným živočichům, kteří tam v chladných měsících nacházejí útočiště, a také v něm lze zpracovat velký objem organického odpadu.
- Co patří a nepatří do kompostéru. Zjednodušeně můžeme říct, že se dá použít vše, co bylo kdysi živé nebo bylo součástí živých organismů. Při využití některých materiálů na kompostování je třeba, je třeba omezit množství, například peří, ořechové skořápky, hrubější materiál, větve. Některé materiály je třeba úplně vyloučit, kosti, maso, psí, nebo kočičí výkaly, oleje, zbytky potravy.
- Z průmyslově zpracovaných materiálů se mohou využít ke kompostování i kartony, u kterých jsou odstraněny plastové popisky, dále to mohou být i natrhané kousky papíru, který nemá křídovou úpravu, čajové sáčky nebo papírové ubrusky.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci 2. st ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

1 hodina

MÍSTO:

pracovna

POMŮCKY:

- obrazový materiál
- dle možností ukázkou vybraných materiálů nebo kvalitního kompostu

METODY A FORMY PRÁCE:

Motivační rozhovor, diskuse, práce ve dvojicích, společné vyhodnocení, reflexe.

1
hodII. st.
ZŠ

POSTUP:

- Nejdříve formou motivačních otázek s žáky probereme vše, co o kompostu ví, a doplníme informace, které neznají.
 1. K čemu slouží kompost?
 2. Z čeho se získává?
 3. Jak se nazývá zařízení sloužící k jeho přípravě?
 4. Kam byste umístili kompost, aby měl co nejvhodnější podmínky?
 5. Jaké jsou výhody a nevýhody uzavřených a otevřených kompostérů?
 6. Co vzniká kompostováním?
 7. Může rostlina svými kořeny přijímat látky ústrojné, nebo neústrojné?
 8. Když přivoníte ke správnému kompostu, jakou vůni cítíte? (lesní půdy)
- Následně se žáci pokusí ve dvojicích na jednu polovinu stránky sepsat vše, o čem se domnívají, že do kompostu patří, a na druhou polovinu stránky, co tam nepatří.
- Dle pracovního listu (viz níže) své výroky překontrolují.
- Další způsob rychlého procvičení nebo opakování může být na principu didaktické hry, kdy vyučující uvádí příklady různých materiálů a žáci zvednou obě ruce, když je uveden příklad suroviny, která tam patří, a naopak při uvedení opačného příkladu nechají ruce položené na lavici. Taková činnost je pro žáky zábavná a akční.

HODNOCENÍ, REFLEXE:

- Co bylo pro vás nové, co jste nevěděli?
- Co je to kompost?
- Co do kompostu patří, uveďte obecně?
- Proč je nutné, aby se ústrojné látky přeměnily na neústrojné?
- Vymenujte příklady surovin, které do kompostu patří, a které ne.
- Proč by neměl být kompostér na přímém slunci?

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

ŽÁK:

- rozumí základním ekologickým souvislostem týkající se využití kompostu,
- osvojí si znalosti spojené k rozlišení materiálu vhodného a nevhodného do kompostu,
- chápe nezastupitelný význam využití kompostu ve zdravém zahradničení,
- uvede nejméně pět příkladů materiálů, které do kompostu patří a pět materiálů, které tam nepatří.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

EVVO: Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;

Biologická ochrana rostlin:

4

ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY I EKOLOGICKÉ STABILITY POZEMKU

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- Poznat dění na vymezeném pozemku, zahrnující přítomné živé tvory a jejich nároky na životní potřeby.
- Pochopit vzájemné vztahy mezi živočichy na zahradě.
- Zlepšení podmínek biologické ochrany rostlin proti nežádoucím živočichům.
- Podpořit biologickou rovnováhu na zahradě.
- Získávat informace související s uvedenou problematikou z různých zdrojů.

MOTIVACE:

- **Motivační rozhovor**
Člověk si rozdělil živočichy na užitečné a škodlivé, v přírodě však takové dělení neexistuje, protože každý má své místo v určitém ekosystému. Všechny živé organismy mají za cíl přežít, přijímat potravu a rozmnožovat se, aby jejich rod nevyhynul. V nedotčené přírodě žijí vedle sebe různé druhy živočichů, aniž by docházelo k trvalému přemnožení jednoho druhu, což se často stává v umělých ekosystémech, jako je právě například zahrada. Nežádoucí živočichové, kteří jsou označováni za škůdce, mají tu smůlu, že jejich potrava je stejná jako lidská, proto se člověk snaží jejich výskyt omezit. Abychom se vyhnuli používání škodlivých chemikálií, lze s úspěchem využít biologické ochrany rostlin, která spočívá v přilákání užitečných živočichů, tedy přirozených predátorů pro živočichy nežádoucí. Pokud chceme na školní zahradu, nebo jakýkoliv jiný pozemek, přilákat nějakého živočicha, musíme mít znalosti o jeho životních potřebách, a především vědět, čím se živí, jaké potřebuje podmínky pro rozmnožování, jaké má nároky na úkryty a další. Když tyto podmínky vytvoříme, máme šanci, že se na naši zahradu nastěhuje trvale.
- Jako motivační aktivitu lze použít obrázek přírodní zahrady plné živých tvorů vs. obrázek sterilní zahrady.

CÍLOVÁ SKUPINA:

5. – 9. roč. ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

1 hodina

MÍSTO:

Pracovna, nebo venkovní učebna, kde se dají propojit teoretické znalosti a praktické ukázky.

POMŮCKY:

- připravené pracovní listy a seznamy živočichů
- podložky na psaní, tužky
- klíče na poznávání rostlin, živočichů, popř. srovnávací fotografie.

METODY A FORMY PRÁCE:

Hra, diskuse, třídění obrázků živočichů a uvedených výroků, práce s informacemi a literaturou, s internetem, pozorování, reflexe.

POSTUP:

- Po předchozí motivaci, objasňující skutečné postavení žádoucích a nežádoucích živočichů v ekosystému, seznámíte žáky s pravidly uvedené aktivity.
- Nejdříve dostanou čistý papír, který si přeloží na polovinu. Dál se budou zamýšlet, které živočichy žádoucí a nežádoucí znají, a psát je na jednotlivé poloviny.
- Formou diskuse poskytnete vyučující krátkou zpětnou vazbu.
- Vyučující připraví karty dle vzoru.

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

- Vyučující rozdá žákům karty, kde na některých budou uvedeni živočišné žádoucí a na jiných nežádoucí tak, aby vytvářeli dvojice.
- Následně žáci vytvoří čtveřice a každý žák dostane pro hru pět karet.
- Hra probíhá tím způsobem, že začínající žák se obrátí na vybraného spolužáka a představí se výrokem: V ruce mám kartu ježka, který se živí slimáky. Máš pro mne potravu? Pokud druhý žák má ve svých kartách slimáka, odevzdá mu tuto kartu. Takto žák získá první dvojici a může ještě pokračovat. V případě, že tázaný žák potravu nemá, má právo pokračovat on. Podobně se může ptát i žák, který má nežádoucího živočicha. Dotazuje se výrokem: V ruce mám kartu mšice a ptám se tě, zda máš živočicha, pro kterého jsem potravou. Hra pokračuje tak dlouho, dokud nejsou vytvořeny všechny dvojice.

Seznam živočichů:

Ježek, slimák, slunéčko, mšice, lumek, obaleč, poštolka, hraboš, rehek, listokaz, sviluška, ploštice, lasice, hryzec, bažant, drátovec, sýkora, píďalka, střevlík, mandelinka

HODNOCENÍ, REFLEXE:

- Co nového jste se naučili?
- Co bylo obtížné pochopit?
- Kterého živočicha jste neznali?
- Co vás nejvíc zaujalo?
- Máte ještě nějaké jiné poznatky související s tématem, které chcete sdělit ostatním?
- Dokázali byste vymyslet ještě další dvojice?

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

ŽÁK:

- porozumí vzájemným vztahům živočichů v ekosystému školní zahrady,
- chápe význam biologické ochrany rostlin před chemickou,
- vyjmenuje příklady uvedených druhů živočichů.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI:

- Člověk a příroda.
- Člověk a zdraví.

I. st.
ZŠ

II. st.
ZŠ

Hry na zahradě

5

Hry nás provázejí celým životem a jejich výchovný i vzdělávací význam je nezanedbatelný.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- Využít přírodního prostředí zahrady k výukovým i zábavným aktivitám.
- Realizovat aktivní pobyt v přírodě pro zdraví.
- Prostřednictvím hry posílit vybrané znalosti a dovednosti.
- Podpořit respektování společně stanovených pravidel.

MOTIVACE:

- Pokud chceme, aby se žáci na zahradě dobře cítili a přijímali prostředí zahrady jako přirozenou součást jejich bytí, je třeba pracovní aktivity střídát s aktivitami pohybovými, zábavnými i naučnými. Čím pestřejší program připravíme, tím více podnětů nabízíme, které mohou oslovit větší počet žáků. Každá nová aktivita nemusí však vždy splnit naše očekávání nebo očekávání žáků. Proto je důležité před vlastní realizací vzít na vědomí několik důležitých zásad:
 1. Důkladně připravit a promyslet aktivitu.
 2. Posoudit vhodnost vybrané aktivity pro cílovou skupinu.
 3. Zvolit přiměřený počet žáků, připravit je a motivovat.
 4. Zajistit pomůcky a potřebný materiál.
 5. Posoudit časové nároky a vhodnost prostředí.
 6. Stanovit jasné cíle a pravidla.
 7. Aby měla aktivita smysl, je nutné aktivní zapojení účastníků do hry.
 8. Přistoupit s didaktickou znalostí k volbě dvojic, skupin nebo týmů.
 9. K reflexi může docházet i v průběhu aktivity.
 10. Závěrem nezapomenout na jasnou zpětnou vazbu.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci 2. st. ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

dle potřeby

MÍSTO:

zahrada

POMŮCKY:

- ukázky rostlin
- fotoaparát
- šátky
- ovoce

METODY A FORMY PRÁCE:

Motivační aktivity, prezentace, výklad, reflexe, didaktické hry.

POSTUP:

1. Aktivita:

Slepý botanik

- POMŮCKY: vonící byliny, zelenina nebo ovoce různé chuti.
- Před začátkem si žáci mohou prohlédnout a přivonět k různým bylinám označeným jménem. Snaží se zapamatovat jejich charakteristické vůně, aby je později rozpoznali i se zavázanýma očima s využitím hmatu a čichu.
- Určíme dvojice, kde jeden z žáků bude mít zavázané oči a druhý mu předkládá k poznání různé byliny. Výsledky zaznamenává. Potom si role vymění.
- Další varianta může být zaměřená na ochutnávku zeleniny nebo ovoce.
- Hru lze obměnit poznáváním pomocí chutí nebo i hmatem.



?
hod

II. st.
ZŠ

2. Aktivita: Květinové pexeso

- POMŮCKY: Obrázky kvetoucích rostlin (je možné vystříhat je z vyřazených učebnic) a zvlášť napsané jejich názvy, aby vytvářely dvojice. Počet musí odpovídat počtu dětí.
- Učitel rozdělí třídu na dvě skupiny. Jedné rozdá lístky s obrázky rostlin, druhé skupině lístky s jejich názvy. Na daný povel se snaží najít žák správný obrázek nebo správný název. Správně seřazené dvojice se postaví na určené místo.

3. Aktivita: Krtek na zahradě

- POMŮCKY: šátky na zavázání očí, budou je mít žáci představující špatně vidícího krta žijícího převážně pod zemí, který využívá především hmat, sluch a čich.
- Žáci budou opět rozděleni do dvojic. Jejich úkolem bude projít určenou trasu zahrady tak, že bude mít jeden oči zavázané a bude využívat k orientaci jen sluchu a případně hmatu. Druhý žák bude jeho průvodce a ochránce, slovně upozorňuje na možné ohrožení. Následně se žáci vymění.

4. Aktivita: Ovocný a zeleninový koš

- POMŮCKY: židle nebo venkovní učebna s posezením.
- Vyučující provede rozpočítávání účastníků hry, kteří sedí na židlích v kruhu různými druhy ovoce i zeleniny, a to střídavě. Např. hrušky, jablka, třešně, mrkev, petržel atd. Jeden hráč se postaví do kruhu a vyvolává jednotlivé druhy ovoce nebo zeleniny, přičemž si ti hráči, které vyvolá, musí vyměnit své místo. Hráč stojící uprostřed se snaží zaujmout volnou židli. Ten, na kterého nezůstane židle, jde doprostřed, a opět se situace opakuje.

HODNOCENÍ, REFLEXE:

- Které byliny byly aromatické?
- Jaké pocity jste měli při pohybu terénem se zavazanýma očima?
- Jak se vám jednotlivé aktivity líbily?
- Co nového jste se naučili?
- Co bylo obtížné?

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

- ŽÁK:
- Respektuje stanovená pravidla a dodržuje pokyny pro bezpečnost.
 - Osvojí si názvy vybraných druhů bylin.
 - Využívá svých smyslů k poznání a rozlišení bylin.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI:

- EVVO: Základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka k prostředí.
- OSV, Sebe organizace, komunikace, spolupráce, mezilidské vztahy.